

Radostław Więckowski

ANGIELSKO - POLSKI SŁOWNIK

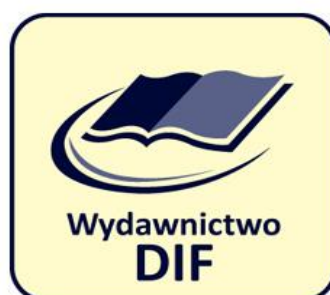
WYRAZÓW BLISKOZNACZNYCH

Wydawnictwo
DIF

Radosław Więckowski

**Angielsko-polski
słownik
wyrazów bliskoznacznych**

Angielsko-polski słownik wyrazów bliskoznacznych

- Słownik, który nie ma odpowiednika na rynku
 - Ponad 4000 wyrazów bliskoznacznych, których szczegółowe znaczenia nie podają dostępne słowniki:
 - frankness** - szczerłość (mówienie tego, co się myśli, i przywiązywanie wagi do odczuć innych ludzi)
 - sincerity** - szczerłość (mówienie tego, co się myśli, nawet jeśli w ten sposób można kogoś urazić)
 - adviser** - doradca/doradczyni (służący/a radą, doradzający/a)
 - advisor** - doradca/doradczyni (udzielający/a fachowych/specjalistycznych porad za jakąś opłatą, specjalizujący/a się w jakiejś konkretnej dziedzinie)
 - Wyrazy hasłowe zestawione obok siebie, inaczej niż w innych publikacjach słownikowych:
 - DJ vs DeeJay, safety vs security, envious vs jealous,**
take a decison vs make a decision
 - Kontekstowo ujęte hasła wraz z wymową, podzielone na części mowy:
 - rzeczowniki (**canoe vs kayak**), przymiotniki (**careful vs cautious**), czasowniki (**finish vs end**), przysłówki (**concurrently vs simultaneously**)
 - Proste wyjaśnienia znaczeń w języku angielskim:
 - It is always possible to **end** something without **finishing** it.
 - When I **drive** the car, the kids always **ride** in back.
 - A person giving **misinformation** believes the information is correct.
 - A person giving **disinformation** knows the information is not correct or true.
 - A child standing on a chair might be **higher** than his father, but not **taller**.
- You can **remind** someone else that it is your birthday this weekend, so that they **remember** to buy you a gift.

Autor i korektor: Radosław Więckowski
Projekt okładki: Łukasz Schmidt

© Copyright by Wydawnictwo DIF
Radosław Więckowski
Osielsko 2014

ISBN 978-83-925962-3-3

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część tej publikacji nie może być kopiowana ani odtwarzana w jakiegokolwiek formie i przy użyciu jakichkolwiek środków bez pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawnictwo DIF
Radosław Więckowski
ul. Wierzbowa 7
86-031 Osielsko
Zamówienia książek w wersji papierowej: 4ad@gazeta.pl
Zapraszam na konsultacje językowe poprzez skype

Wstęp

Na każdym etapie nauki języka angielskiego napotkamy na problem, jakiego słowa użyć w danym kontekście. Czy użyć rzeczownika **mistake** czy **error**, czasowników **make** czy **do**, **assume** czy **presume**, przymiotnika **alone** czy **lonely**? Czy będąc nad morzem i widząc fale wiemy, jak je opisać, mając do dyspozycji szereg angielskich odpowiedników: **breaker**, **surf**, **ripple**, **wave**? W języku angielskim jest cała paleta słów o diametralnie różnych lub subtelnych odcieniach znaczeniowych. Przykładowo, polski przymiotnik *błądny* ma następujące odpowiedniki:

erroneous [ɪˈrəʊniəs] ► błędny (zawierający błąd lub błędy)

I reviewed the **erroneous** article. (I reviewed the article which contained an error).

wrong [wrɒŋ] ► błędny (omyłkowy, niewłaściwy)

I reviewed the **wrong** article. (I wasn't supposed to review that article at all, but a different one)

Niniejsza publikacja jest próbą systematyzacji około 4000 wyrazów bliskoznacznych, czyli wyrazów bliższych lub dalszych znaczeniowo. Słownik wypełnia lukę na rynku wydawniczym, gdyż po raz pierwszy w historii polsko-angielskiej leksykografii, podaje szczegółowe znaczenia słów, z uwzględnieniem najdrobniejszych różnic, np.:

accountable ► (osobiście) odpowiedzialny, rozliczany za coś (np. wyniki), którego obowiązkiem jest wytłumaczyć się z czegoś przed kimś

If I hold my staff **accountable for** an assignment, I expect them to describe everything that happened and why they performed in the way they did.

responsible ► 1.odpowiedzialny (mający obowiązek dopilnowania czegoś) 2.odpowiedzialny (wymagający kwalifikacji i obarczający odpowiedzialnością, np. praca) 3.odpowiedzialny (ponoszący winę za coś)

If I hold my staff **responsible for** an assignment, I expect the duties to be performed correctly.

Różnice znaczeniowe podane są w łatwych do zapamiętania kontekstach, np.:

make [meɪk] ► z/robić (odpowiednimi działaniami spowodować powstanie czegoś, stworzyć coś)

A: What **are** you **making**? B: A cake.

do [du:] ► z/robić (wykonywać jakąś czynność lub zadanie)

A: What **are** you **doing**? B: I **am making** a cake.

hear [hɪə] ► słuchać/usłyszeć (odebrać uchem jakiś dźwięk; zetknąć się z czyjąś muzyką, śpiewem, recytacją itp.)

I **heard** him playing the piano.

listen to sb/sth [lɪsn] ► słuchać (świadomie odbierać wrażenia dźwiękowe)

I spent the night **listening to** the piano concerto.

consecutive [kən'sekju:tɪv] ► kolejny (następujący bezpośrednio po sobie, bez przerwy, np. 1, 2, 3, 4 itd.)

1, 2 and 3 are **consecutive** numbers.

successive [sək'səsɪv] ► kolejny (następujący po sobie, ale z przerwami, np. 1, 2, 5, 7 itd.)

1, 2 and 4 are **successive** numbers.

acknowledge [ək'nɒlɪdʒ] ► przyznawać (stwierdzać fakt, zgadzać się z czymś)

I **acknowledge** that I like ice cream.

admit [əd'mɪt] ► przyznawać (się do czegoś) (zwykle niechętnie, wobec wysuniętego oskarżenia)

I **admit** it: I ate all of the ice cream.

Niektóre przykładowe zdania stanowią ilustrację różnic znaczeniowych haseł blisko spokrewnionych, np.:

allergist ► alergolog (lekarz zajmujący się diagnostyką i leczeniem alergii)

allergologist ► alergolog (naukowiec zajmujący się badaniem alergii)

An **allergologist** researches allergies and investigates ways to treat them, as opposed to an **allergist**, who diagnoses and treats conditions caused by allergies.

Wyróżnikiem słownika jest to, że prezentowane słowa są zestawione obok siebie, nie są rozrzucone tak, jak ma to miejsce w innych publikacjach słownikowych. To poszerza świadomość, pozwala połączyć poszczególne słowa w minisystemy, ułatwiając oraz skracając tym samym naukę słówek. Słownik odda wielkie usługi Czytelnikom, którzy pomimo znajomości języka angielskiego w stopniu komunikatywnym, nie znajdują odpowiedzi na wiele nurtujących pytań odnośnie różnych odcieni znaczeniowych wyrazów i ich kontekstowych zastosowań. Mam nadzieję, że niniejsza praca okaże się nieodzownym suplementem do wszystkich słowników angielsko-polskich. Jest możliwość zakupu moich książek w wersji papierowej oraz konsultacji językowych poprzez skype.

Radosław Więckowski

4ad@gazeta.pl

spółgłoski	wymowa	przykłady
1 p	jak polskie p	pen [pen] copy [kɒpi] happen [hæpən]
2 b	jak polskie b	beta [bi:tə lub beɪtə] baby [beɪbi] job [dʒɒb]
3 t	t (czubek języka dotyka podniebienia górnego)	tight [taɪt] button [bʌtn] baton [bætn]
4 d	d (czubek języka dotyka podniebienia górnego)	ladder [lædə] definitely [defɪnətli]
5 k	jak polskie k	vehicle [vi:jəkel] queue [kju:] school [sku:l]
6 g	jak polskie g	get [get] giggle [gɪgl] ghost [gəʊst]
7 tʃ	jak polskie cz lub ć	church [tʃɜ:tʃ] match [mætʃ] itch [ɪtʃ]
8 dʒ	jak polskie dż	judge [dʒʌdʒ] age [eɪdʒ]
9 f	jak polskie f	festival [festɪvl] comfortable [kɒmfətbl]
10 v	jak polskie w	nephew [nevju:] heavy [hevi]
11 w	jak polskie ł	wet [wet] one [wʌn] when [wen]
12 θ	s (czubek języka między zębami)	sixth [sɪksθ] author [ɔ:θə] thorough [θʌrə]
13 ð	z (czubek języka między zębami)	this [ðɪs] other [ʌðə] rhythm [rɪðəm]
14 s	jak polskie s	symbol [sɪmbəl] cease [si:z] recipe [resəpi]
15 z	jak polskie z	desert [dezət] dessert [dɪ'zɜ:t]
16 ʃ	jak polskie sz lub ś	shish kebab [ʃɪʃ kebæb] sure [ʃʊə]
17 ʒ	jak polskie ź	pleasure [pleʒə] vision [vɪʒn]
18 h	jak polskie h	hot [hɒt] whole [həʊl] ahead [ə'hed]
19 m	jak polskie m	more [mɔ:] meringue [mə'reɪŋ]
20 n	n (czubek języka dotyka górnego podniebienia)	nice [naɪs] know [nəʊ] funny [fʌni]
21 ŋ	jak polskie n i g (zanikające)	ring [rɪŋ] anger [æŋgə] sing [sɪŋ]
22 l	l (czubek języka dotyka górnego podniebienia)	life [laɪf] live [lɪv] live-blog [laɪvblɒg]
23 r	r (czubek języka dotyka górnego podniebienia)	literally [lɪtərəli] wrong [rɒŋ] February [februəri]
24 j	jak polskie j	used to [ju:st tu:] used [ju:zd] yacht [jɒt]
dwugłoski	wymowa	przykłady
1 eɪ	jak polskie ei	face [feɪs] debut [deɪbju: lub debju:]
2 aɪ	jak polskie ai	price [praɪs] prize [praɪz] climb [klaɪm]
3 ɔɪ	jak polskie oi	choice [tʃɔɪs] boy [bɔɪ] toy [tɔɪ]
4 əʊ	jak polskie ou	photo [fəʊtəʊ] boat [bəʊt] boatswain [bəʊsn]
5 aʊ	jak polskie au	mouth [maʊθ] now [naʊ] owl [aʊl]
6 ɪə	jak polskie ie	near [nɪə] here [hɪə] ear [ɪə]
7 eə	jak polskie ee	square [skweə] fair [feə] chair [tʃeə]
8 ʊə	jak polskie ue	poor [pʊə] jury [dʒʊəri] cure [kjʊə]
samogłoski	wymowa	przykłady
1 ɪ	jak polskie y	supermarket [sju:pəma:kɪt] minute [mɪnɪt]
2 i	jak polskie i	happy [hæpi] glorious [glɔ:riəs]
3 i:	jak polskie i (długie)	fleet [fli:t] meme [mi:m] machine [mə'ʃi:n]
4 u:	jak polskie u (długie)	two [tu:] blue [blu:] group [gru:p]
5 u	jak polskie u (krótkie)	influence [ɪnfluəns] situation [sɪtju'eɪʃn]
6 ʊ	jak polskie u (krótkie)	foot [fʊt] good [gʊd] put [pʊt]
7 æ	jak polskie e (szeroko otwarte)	anxious [æŋkʃəs] anxiety [æŋ'zɪəti]
8 ɑ:	jak polskie a (długie)	answer [ɑ:nse] father [fɑ:ðə] draught [dra:ft]
9 ʌ	jak polskie a (krótkie)	up [ʌp] love [lʌv] fun [fʌn]
10 ɔ:	jak polskie o (długie)	often [ɔ:fn lub ɔ:ftən] north [nɔ:θ] war [wɔ:]
11 ɒ	jak polskie o (krótkie)	foreign [fɔ:ɪn] wash [wɒʃ] forehead [fɔ:ɪd]
12 e	jak polskie e (krótkie)	successful [sək'sesfəl] head [hed]
13 ɜ:	jak polskie e (długie)	colonel [kɜ:nl] restaurateur [restə'reɪtɜ:(r)]
14 ə	jak polskie e (nieakcentowane)	about [ə'baʊt] computer [kəm'pjju:tə]
English is scary! It can be learned through [θru:] tough [tʌf] thorough [θʌrə] thought [θɔ:t], though [ðəʊ] Język angielski jest przerażający! Chociaż można się go nauczyć niezrażając się i szczegółowo go analizując		

Czasowniki

end [end] = **finish** [fɪnɪʃ] ► za/kończyć (się), dobiec/dobiegać końca

What time does the meeting **end/finish**?

The concert **ends/finishes** at 10 pm.

The party **finished/ended** with a sing-song.

I'd like to **finish/end** by thanking you all for your help.

World War II **finished/ended** in 1945.

end [end] ► skończyć się (urwać się w jakimś miejscu), gdy mowa jest o drodze/lesie itp.

The road **ended** in a building site.

end [end] ► zakończyć coś = położyć kres czemuś

Talks aimed at **ending** the conflict.

end [end] ► zakończyć życie lub doprowadzić do czyjeś śmierci

He **ended** his own life.

A bullet through the heart **ended** him.

end [end] ► zakończyć coś = przestać/przerwać coś (robić)

finish [fɪnɪʃ] ► skończyć/ukończyć coś (robić) = doprowadzić coś do końca

I **finished** the race.

Ukończyłem wyścig. (przekroczyłem linię mety)

I **ended** the race.

Zakończyłem wyścig. (przerwałem/zatrzymałem wyścig)

It is always possible to **end** something without **finishing** it.

Zawsze można coś **zakończyć** (przerwać), nie **kończąc** czegoś.

The hamburger eating contest **ended** before he **finished** (eating) his first hamburger.

Zawody w jedzeniu hamburgerów **się zakończyły** (zostały przerwane), zanim on **skończył** (jeść) swojego pierwszego hamburgera.

Often we **end** the day because we are too tired, even though we **didn't finish** all our work.

Często **kończymy** dzień, ponieważ jesteśmy zbyt zmęczeni, nawet jeśli **nie skoczyliśmy** całej pracy.

end [end] ► zakończyć coś, zrobić coś na końcu

finish [fɪnɪʃ] ► skończyć/ukończyć coś (robić), doprowadzić coś do końca

I must **finish** this article.

Muszę **skończyć** ten artykuł. (pisanie tego artykułu)

I don't know how to **end** this article.

Nie wiem, jak **zakończyć** ten artykuł. (nie wiem, co mam na końcu napisać)

She **ended** her concert with three songs.

Ona **zakończyła** koncert trzema piosenkami.

end [end] ► kończyć się czymś (nacisk na skutek lub końcową postać czegoś)

Nouns that **end in/with** -s have plurals in -es.

Rzeczowniki, które **kończą się** na literę -s, mają w liczbie mnogiej końcówkę -es.

It always **ends with** me apologizing.

Zawsze **kończy się** tym, że ja przepraszam.

The match **ended in** a draw.

Mecz **zakończył się** remisem.

It all **ended in** tears.

Wszystko **skończyło się** płaczem.
The expedition **ended** tragically.
Wyprawa **zakończyła się** tragicznie.
How does this story **end**?
Jak **kończy się** ta historia?

finish [fɪnɪʃ] ► doprowadzić coś do końca, skończyć coś robić (nacisk na proces i zakończenie czynności)

I **finish** work at 4 pm.

Kończę pracę o 16:00.

Haven't you finished yet?

Skończyłeś już?

I watched a movie after I'd **finished** my homework.

Obejrzałem film po **skończeniu** pracy domowej.

I've just **finished** reading my book.

Właśnie **skończyłem** czytać książkę.

finish [fɪnɪʃ] ► s/kończyć szkołę w danym dniu lub s/kończyć naukę w szkole

When do you **finish** school?

O której **kończysz** szkołę?

She **finishes** school next year.

W przyszłym roku **kończy** naukę w szkole.

graduate [grædju:eɪt] ► skończyć studia lub jakiś kierunek (gdymowa jest o studiach wyższych)

I **graduated from/at** Birmingham University.

Skończyłem studia na Uniwersytecie Birmingham.

I **graduated in** physics.

Skończyłem fizykę.

finish [fɪnɪʃ] ► dokończyć posiłek lub wyjść coś

Could you please **finish** the soup?

Czy mógłbyś **dokończyć** tę zupę?

Who **finished** all the biscuits?

Kto **wyjadł** wszystkie ciasteczka?

finish [fɪnɪʃ] ► skończyć z kimś, zerwać z kimś

They **finished with** each other yesterday.

Wczoraj **skończyli ze** sobą. (przestali się spotykać)

finish [fɪnɪʃ] ► wykończyć kogoś (np. wysiłek)

That long walk **finished** me!

Wykończył mnie ten długi spacer!

search [sə:tʃ] ► 1. **(for sth)** szukać czegoś (co faktycznie istnieje) 2. gruntownie przeszukać, np. teren, w poszukiwaniu czegoś (dokładna lokalizacja nie jest znana)

You **search for** something that you know (or at least are highly confident) exists. You just don't know where it is.

He **searches for** the truth. There is a true solution to some problem and it **is being searched for**.

We should **search** the area.

The common thread among the **search** examples is that the precise location is unknown, whereas among the **seek** examples, the precise location may be known.

I **am searching for** a file. I don't know in which folder it is.

seek [si:k] ► 1. szukać czegoś (co mamy nadzieję, że istnieje, np. leku na raka; czegoś nieznanego, abstrakcyjnego, np. szczęścia) 2. szybko poszukać/odszukać coś (dokładna lokalizacja może być znana)

You **seek** something that you hope exists.

You **seek** the unknown. You don't know exactly what it is. Thus you **seek** a cure for cancer, **seek** world peace, **seek** happiness.

He **seeks** the truth. It is more philosophical or metaphorical. The truth is out there and one day we may know what it is.

It is a heat-**seeking** missile.

Seek time of hard drives is time taken to locate a known location on a hard drive.

I **am seeking** a file in these folders.

remember [rɪ'membə] ► pamiętać (szybko przywołać w pamięci)

I **remember** that day as if it were yesterday.

You can **remind** someone else that it is your birthday this weekend, so that they **remember** to buy you a gift.

remind [rɪ'maɪnd] ► **(sb of sth)** przypominać komuś coś (przywołać w pamięci poprzez skojarzenia, podobieństwo z czymś); **(sb about sth)** przypominać komuś o czymś

You can **remind** someone else that it is your birthday this weekend, so that they **remember** to buy you a gift.

The castle **reminds** me **of** a distant past.

Remind me **about** the umbrella!

recall [rɪ'kɔ:l] ► pamiętać, przypomnieć sobie coś (z trudem przywołać w pamięci, np. słowa)

I can't **recall** the words of the song.

recollect [rekə'lekt] ► pamiętać, przypomnieć sobie coś (straconego lub zapomnianego)

I can't **recollect** the incident leading to the accident.

reminisce [remɪ'nɪs] **(about/over sb/sth)** ► z nostalgią rozpamiętywać, wspominać kogoś/coś

Old college friends like to **reminisce about** old school days.

make [meɪk] ► z/robić (odpowiednimi działaniami spowodować powstanie czegoś, stworzyć coś)

A: What **are** you **making**? B: A cake.

Let's **make** a plan.

When I was doing the calculations, I **made** a few mistakes.

do [du:] ► z/robić (wykonywać jakąś czynność lub zadanie)

A: What **are** you **doing**? B: I **am making** a cake.

I am not going to **do** any work.

When I **was doing** the calculations, I made a few mistakes.

play [pleɪ] ► za/grać rolę w sztuce

Who **played** Hamlet?

act [ækt] ► za/grać w sztuce

McBride **played** Hamlet. He **has acted** in over 20 plays.

forget [fə'get] (**about sth**) ► zapomnieć o czymś; żeby coś zrobić lub że coś się zrobiło

She **forgot** to send an email. She **forgot** sending an email. She **forgot about** her achievements.

leave [li:v] ► zapomnieć coś ze sobą zabrać/wziąć (np. parasolkę)

She **left** her umbrella at home.

cheer up [tʃiə ʌp] ► rozchmurz się, głowa do góry

Cheer up, it can't be that bad.

brace up [breɪs ʌp] ► odwagi, trzymaj się, weź się w garść (czasownik używany kiedy ktoś wyraźnie się rozklei i trzeba pomóc tej osobie się zmotywować)

Brace up, everything will be OK.

drive [draɪv] ► jechać/jeździć (samochodem)

When I **drive** the car, the kids always ride in back.

ride [raɪd] ► jechać/jeździć (samochodem jako pasażer/ka lub rowerem, motorem itp.)

When I drive the car, the kids always **ride** in back.

coax [kəʊks] (**sb into doing sth**) ► delikatnie przekonać, nakłonić, namówić kogoś, żeby coś zrobił lub nie; skłonić kogoś pochlebstwami do czegoś

They **were coaxed into** doing boring work.

cajole [kə'dʒəʊl] (**sb into doing sth**) ► (przymilając się) przekonać kogoś (kto nie chce czegoś zrobić), żeby coś zrobił

He hoped to **cajole** her **into** selling him her house.

entice [ɪn'taɪs] (**sb into doing sth**) ► s/kusić, nęcić kogoś czymś miłym; kusząc, nęcąc przekonać kogoś do zrobienia czegoś (oferując coś miłego)

He **enticed** me **with** the job offer. They **were enticed into** doing that.

seduce [sɪ'dju:s] (**sb into doing sth**) ► kusząc, nęcąc przekonać kogoś do zrobienia czegoś (czego ktoś zwykle nie zgodziłby się zrobić), s/kusić, nęcić kogoś uatrakcyjniając coś, co w rzeczywistości nie jest aż tak atrakcyjne

He **was seduced into** buying the car by the low price.

convince [kən'vɪns] ► przekonać, przekonywać (przytoczyć/przytaczać odpowiednie argumenty, dowieść prawdziwości lub słuszności czegoś)

He **convinced** me that it was true.

persuade [pə'sweɪd] ► przekonać, przekonywać (namawiać/namówić kogoś do czegoś)

He **persuaded** me to see a doctor.

personify [pə'sɒnɪfaɪ] ► uosabiać coś (dot. rzeczowników nieżywotnych)

An owl **personifies** wisdom. She **personifies** honesty.

impersonate [ɪm'pɜ:s(ə)neɪt] ► odgrywać rolę, udawać kogoś (dla zabawy lub oszustwa)

By **impersonating** a police officer, she was able to gain entrance to the hall.

introduce [ɪntrə'dju:s] (**sb to sb**) ► przedstawiać/przedstawić kogoś komuś (np. znajomego)

I **introduced** my friend to my sister.

present [prɪ'zent] (**sb to sb**) ► przedstawiać/przedstawić kogoś komuś (np. kto jest wyższy rangą, ma ważniejsze stanowisko itp.)

I **presented** a visitor to the president.

meet [mi:t] ► poznać/poznawać kogoś (zacząć z kimś znajomość)

It's nice to **meet** you. We **met** at school.

get to know ► poznać/poznawać kogoś (pogłębić z kimś znajomość)

She wants to **get to know** him better.

introduce [ɪntrə'dju:s] (**sb to sb**) ► poznać/poznawać kogoś z kimś

She wants to **introduce** Tom to Kate.

see [si:], **visit** [vɪzɪt] ► poznać/poznawać (np. nowe miejsca)

She wants to **see/visit** foreign countries.

vacillate [væ'sæleɪt] (**about/over/as to sth**) ► wahać się, nie móc się zdecydować (nagle zmienić decyzję/zmieniać decyzje)

Vacillate is to make up one's mind and change it again suddenly. We **mustn't vacillate** and set a date.

waver [weɪvə] (**about/over/as to sth**) ► wahać się, nie móc się zdecydować (między alternatywnymi decyzjami, planami działania itp.)

Waver means to hesitate between choices. He **wavered** between two courses of action.

dither [dɪðə(r)] (**about/over/as to sth**) ► wahać się, nie móc się zdecydować (między alternatywnymi decyzjami, planami działania itp.)

In the context of decision-making, I would say **dithering** implies actively oscillating between alternatives, where hesitating may simply imply taking time to decide because you're not actively considering the alternatives.

She **dithered** between the two alternative courses of action, going back and forth between them.

hesitate [hezɪteɪt] (**about/over/as to sth**) ► wahać się, nie móc się zdecydować (przed podjęciem lub nie jakiegokolwiek działania, decyzji itp.)

In the context of decision-making, I would say **dithering** implies actively oscillating between alternatives, where **hesitating** may simply imply taking time to decide because you're not actively considering the alternatives.

She **hesitated** whether it was wise to embark on this course of action.

dally [dæli] (**about/over sth**) ► ociągać się z czymś, grzebać się, guzdrać się (wahać się, kiedy potrzebne jest szybkie działanie)

Stop **dallying** and get to work!

delay [dɪ'leɪ] ► ociągać się z czymś (odkładać/odłożyć coś na później)

He couldn't **delay** any longer.

procrastinate [prəʊ'kræstɪneɪt] (**about/over sth**) ► ociągać się z czymś (ważnym, wskutek lenistwa); odraczać coś ważnego

He **procrastinates** about making decisions.

protract [prə'trækt] ► przedłużyć/przedłużać coś w nieskończoność (czas trwania czegoś, zwykle niepotrzebnie, do nieokreślonego czasu)

It is an instance of **protracted** litigation.

prolong [prə'lɒŋ] ► przedłużyć/przedłużać (czas trwania czegoś, zwykle poza określony czas)

It was a **prolonged** illness.

lengthen [lɛŋgθən] ► przedłużyć/przedłużać (długość czegoś lub czas trwania czegoś)

She wants to **lengthen** her dress. They want to **lengthen** the workweek.

extend [ɪks'tend] ► przedłużyć/przedłużać (w czasie lub przestrzeni); też rozszerzyć/poszerzyć zasięg, zakres czegoś

They want to **extend** their vacation. They want to **extend** welfare services.

equivocate [ɪ'kwɪvəkeɪt] (**about/over sth**) ► mówić wymijająco, kręcić (mówić jedno, a tak naprawdę mieć na myśli coś innego)

He **equivocated** endlessly about that to mislead them.

prevaricate [prɪ'væɪkeɪt] (**about/over sth**) ► mówić wymijająco, kręcić (wykręcać się od jasnej odpowiedzi, wprowadzając zamęt w czyjeś głowie)

He did his best to **prevaricate**.

announce [ə'naʊns], **commentate** [kɒmɛnteɪt] (**on sth**) ► s/komentować (bieżące wydarzenie)

He **was announcing** the football game. They **commentate on** live Monday matches.

comment [kɒmɛnt] (**on sth/to sb**) ► s/komentować coś (wyrazić opinię na jakiś temat)

The company would not **comment on** the venture.

say [seɪ] ► powiedzieć coś o kimś lub o czymś ; powiedzieć coś

Can you **say** something **about** this photo?

Say it!

tell [tel] ► powiedzieć komuś o kimś lub o czymś ; powiedzieć komuś coś

Can you **tell me** something **about** this photo?

Tell him it!

overhear [əʊvə'hɪə] ► podsłuchać coś/kogoś, przypadkiem usłyszeć coś

I **overheard** a very funny conversation.

eavesdrop on sb [i:vzdrɒp] ► (specjalnie) podsłuchać/podsłuchiwać coś/kogoś (bez czyjeś wiedzy i zgody)

He **was eavesdropping on** our conversation.

hear [hɪə] ► słuchać/usłyszeć (odebrać uchem jakiś dźwięk; zetknąć się z czyjąś muzyką, śpiewem, recytacją itp.)

I **heard** him playing the piano.

When we want to say that sounds come to our ears, we use the verb **hear**.

listen to sb/sth [lɪsn] ► słuchać (świadomie odbierać wrażenia dźwiękowe)

I spent the night **listening to** the piano concerto.

watch [wɒtʃ] ► 1.patrzeć na kogoś/coś (jeżeli przedmiot/osoba się rusza lub są elementy, które się ruszają, to używamy czasownika **watch**) 2.oglądać (telewizję, serial/film w telewizji)

He **is watching** kids playing ball. He **is watching** TV.

Did you watch "The Avengers"? (a TV serial)

look at [lu:k] ► patrzeć na kogoś/coś, koncentrując swoją uwagę na kimś, czymś (jeżeli przedmiot nie zawiera elementów, które się ruszają, to używamy czasownika **look at**)

He **is looking at** the flowers. He **is looking at** the TV.

see [si:] ► zobaczyć kogoś/coś (też przypadkiem/nagle) 2.widzieć (publiczny występ, film w kinie)

I suddenly **saw** a spider.

If you **look** carefully, you might **see** a shooting star. If you **watch** for a while, you will have a better chance of **seeing** one.

We go to a theatre to **see** a movie, but we **watch** a movie on TV.

Have you **seen** "Spiderman"? I **saw** an excellent production of Hamlet.

spot [spɒt] ► nagle zauważyć, dostrzec kogoś/coś

I **spotted** a mistake on the front cover.

notice [nəʊtɪs] ► od razu zauważyć kogoś/coś; usłyszeć lub od razu wyczuć coś (uświadomić sobie coś)

The first thing I **noticed** about the room was the smell and colour.

discern [dɪ'sɜ:n] ► dostrzec coś (rozpoznać)

I can **discern** no difference between the two things.

glimpse [glɪmps] (**at sb/sth**) = **catch a glimpse (of sb/sth)** ► ujrzeć/zobaczyć kogoś, coś w przelocie; (przypadkiem) mignąć komuś coś

As we drove quickly past, I **glimpsed** the City Hall clock.

As we drove quickly past, I **caught a glimpse of** the City Hall clock.

glance [glɑ:ns] (**at sb/sth**) = **take/cast (quick) glance (at sb/sth)** ► szybko spojrzeć na kogoś, coś; rzucić spojrzenie na kogoś/coś; spojrzeć/zerknąć/rzucić okiem na kogoś/coś

As I was making the presentation, I **glanced at** the clock.

As I was making the presentation, I **cast a glance at** my watch.

As I was making the presentation, I **took a glance at** my watch.

glare [gleə] (**at sb/sth**) ► rzucić na kogoś, coś piorunujące spojrzenie; rzucić na kogoś, coś spojrzenie pełne wściekłości, nienawiści; spojrzeć, popatrzeć z furią na kogoś, coś

The boxers stood **glaring at** each other.

glower [gləʊə] (**at sb/sth**) ► groźnie spojrzeć na kogoś, coś; patrzeć złowrogo, gniewnie na kogoś/coś

The teacher **glowered at** me.

gape [geɪp] (**at sb/sth**) ► gapić się, wpatrywać się w kogoś, coś (z otwartymi ustami)

We all **gaped** at the tall building.

gaze [geɪz] (**at sb/sth**) ► (z zaciekawieniem, podziwem) przypatrywać się komuś, czemuś (nieruchomym wzrokiem)

We all **gazed** in amazement at the scenery.

stare [steə] (**at sb/sth**) ► patrzeć na kogoś/coś; wpatrywać się w kogoś, coś (zwykle w zachwycie lub strachu, mając szeroko otwarte oczy)

I screamed and everybody **stared**.

peek [pi:k], **peep** [pi:p] (**at sb/sth**) ► zerknąć na kogoś, coś (ukradkiem, przez mały otwór, szparę itp.)

He **was peeking** at her.

He **was peeping** at her through his fingers.

He **was peeping** over the wall.

peer [piə] (**at sb/sth**) ► spojrzeć/przyglądać się komuś/czemuś (kiedy jest słaba widoczność)

He **was peering** at the ceremony.

The firefighter **peered** through the smoke.

moisten [mɔɪs(ə)n] ► (lekko) zwilżać/zwilżyć

She wants to **moisten** her lips with the tip of her tongue.

moisturise [mɔɪstʃəraɪz] ► nawilżać/nawilżyć (np. suchą skórę)

She wants to **moisturize** her skin.

propose [prə'pəʊz] ► za/proponować (pod rozwagę)

I **proposed** a new plan.

suggest [sə'dʒest] ► za/proponować (pod rozwagę i poddać pod dyskusję)

I **suggested** that we wait a day or two.

repeat [rɪ'pi:t] ► powtórzyć/powtarzać (powiedzieć to samo, co już raz lub więcej razy było powiedziane)

Can you please **repeat** the words?

revise [rɪ'vaɪz] ► powtórzyć/powtarzać (przerobić lub przypomnieć sobie materiał już raz przerobiony)

I must **revise** the material for the exam.

rerun [ri:rʌn] ► powtórzyć/powtarzać (wznowić np. sztukę lub film)

The BBC **reruns** the documentary.

fit [fɪt] ► pasować (rozmiarowo, być odpowiedniego wymiaru, kształtu)

The key doesn't **fit** the lock.

The shoes don't **fit** me.

The dress **fits** like a glove.

suit [sju:t] ► pasować (być odpowiednim, np. kolorystycznie)

The colours **suit** me very well.

This furniture doesn't **suit** the room.

go with sth [gəʊ wɪð] ► pasować (np. smakowo)

Lemon **goes** wonderfully **with** salmon.

close [kləʊz] ► zamknąć/zamykać (używane jest w języku formalnym, kiedy opisuje się zakończeniu, np. obrad); zamknąć/zamykać (czasownik **close** jak i **shut** mogą być użyte, gdy opisują zamykanie drzwi, okien, oczu itp.)

He **closed** the meeting at 5. He **shut/closed** the door.

shut [ʃʌt] ► zamknąć/zamykać (używane zazwyczaj wtedy, kiedy zamykaniu towarzyszy hałas oraz kiedy zamyka się pojemniki, walizki itp.)

He **shut** the suitcase. He **shut/closed** the door.

comprehend [kɒmpri'hend] ► (dogłębnie) zrozumieć, pojąć (uświadomić sobie znaczenie czegoś, pojąć coś w pełni, zrozumieć zależności między czymś a czymś, powiązać fakty)

If he read a bit of English poetry, he might **understand** the words but could not easily **comprehend** the meaning.

understand [ʌndə'stænd] ► zrozumieć (np. jakiś język obcy) ; zrozumieć (wyciągnąć z czegoś wnioski)

He **understands** English quite well.

He can't **understand** her motives.

base [beɪs] ► mieć siedzibę (jak i w innych miejscach)

Sony **is based** in Japan, but there are significant operations elsewhere.

locate [ləʊ'keɪt] ► mieć (główną) siedzibę

The Sony head office **is located** in Japan.

localize [ləʊkəlaɪz] ► 1.z/lokalizować (ograniczyć jakieś zjawisko, np. pożar, do pewnego obszaru)

2.z/lokalizować (ustalić miejsce, w którym ktoś lub coś się znajduje)

To **localize** damage in the area we must ask for help.

Electricians worked through the night to **localize** the faulty switches.

be located [ləʊ'keɪtɪd] ► być gdzieś zlokalizowanym (być gdzieś usytuowanym)

The house is well **located**.

The club is **located** at the corner of the street.

affect [ə'fekt] ► wpływać na coś (zwykle niekorzystnie, dot. zmian materialnych i fizycznych)
Drinking too much alcohol can **affect** the ability to drive.
Smoking **affects** your health.

influence [ɪnfluəns] ► wpływać na coś (zwykle dot. zmian uczuć lub opinii)
The article **has influenced** my attitude to drink-driving.

hide [haɪd] ► 1.ukryć/ukrywać (w odniesieniu do emocji w zdaniach twierdzących) 2.schować
She managed to **hide** her disappointment.
The house **was hidden** in the woods.

conceal [kən'si:l] ► 1.ukryć/ukrywać (w odniesieniu do emocji w zdaniach przeczących) 2.schować, ukryć/ukrywać (celowo, aby ktoś nie zobaczył lub nie wziął)
She could barely **conceal** her disappointment. He **concealed** that stuff.

secrete [sɪ'kri:t] ► schować, ukryć/ukrywać (w miejscu nieznanym innym osobom)
He **secreted** that stuff in the attic.

disappoint [dɪsə'pɔɪnt] ► rozczarować/rozczarowywać, zawodzić (przynieść komuś zawód)
Her performance **disappointed** me.

disillusion [dɪsɪ'lu:ʒn] ► rozczarować/rozczarowywać (rozwiązać/rozwiązać czyjeś złudzenia)
The political situation **disillusioned** me.

deceive [dɪ'si:v] ► oszukać/oszukiwać kogoś (okłamać/okłamywać, nie mówić komuś prawdy)
The company **deceived** customers by selling old computers as new ones.

delude [dɪ'lu:d] ► oszukać/oszukiwać kogoś (zwozić, wprowadzić kogoś w błąd, mówić komuś, że coś jest nieprawdą)
He **is deluding himself** if he thinks it's going to be easy.

lend [lend] (**sth to sb/sb sth**) ► pożyczyć/pożyczać coś komuś
He often **lends** me money.

borrow [bɒrəʊ] (**sth from sb**) ► pożyczyć/pożyczać coś od kogoś
He often **borrow**s money from me.

download [daʊn'ləʊd] ► 1.pobierać/pobrać dane z serwera/Internetu 2.transmitować dane do abonenta
This wireless modem is capable of **downloading** data.
It is easy to **download** music off the net.

upload [ʌp'ləʊd] ► 1.przesyłać dane do serwera/Internetu; wgrać/wrzucić na stronę WWW/do serwisu 2.transmitować dane do centrali
Other files can **be uploaded**. This wireless modem is capable of **uploading** large amounts of data.

stream [stri:m] ► strumieniować, odtwarzać lub nadawać strumieniowo (odbierać z sieci dane lub nadawać w czasie rzeczywistym)
Streamed data is delivered in real time.
We **are streaming** more than 200 hours with computers connecting to the Internet.

update [ʌp'deɪt] ► z/aktualizować (wprowadzić poprawki do programu likwidujące błędy)
She wants to **update** software.

upgrade [ʌp'greɪd] ► z/aktualizować (wersję istniejącego programu)
She wants to **upgrade** old software.

bring [brɪŋ] ► przynieść/przynosić coś komuś (z miejsca/pomieszczenia, gdzie się aktualnie przebywa)
You **bring** something from where you now are, as in *Since you're in the kitchen, could you **bring** me a glass of water when you come back?*

fetch [fetʃ] ► przynieść/przynosić coś komuś (z innego miejsca/pomieszczenia, gdzie się aktualnie nie przebywa)

You **fetch** something that is elsewhere, as in *Would you **fetch** me my glasses when you're upstairs?*

rob [rɒb] (**sb of sth**) ► ukraść komuś coś

He **robbed** me **of** the watch.

steal [sti:l] (**sth**) ► ukraść coś

He **stole** the watch.

prosper [prɒspə] ► prosperować

The company **is prospering**.

thrive [θraɪv] ► doskonale/świetnie prosperować

Our business **is thriving**.

better [betə] ► poprawić/poprawiać (uczynić coś lepszym)

Immigrants want to **better** their lot.

improve [ɪm'pru:v] ► ulepszyć/ulepszać (zmienić coś tak, aby stało się bardziej użyteczne, funkcjonalne)

They want to **improve** the quality of medical care.

ameliorate [ə'mi:lɪə,reɪt] ► 1.polepszyć/polepszać (zmienić coś, co jest niedobre, na lepsze) 2.złagodzić (skutki czegoś)

They want to **ameliorate** their work conditions. Foreign aid was need to **ameliorate** the effects of drought.

streamline [stri:mlaɪn] ► usprawnić/usprawniać, uskutecznić/uskutecznić (uczynić coś lepszym, prostszym i bardziej oszczędnym)

They want to **streamline** production.

amass [ə'mæs] ► zbierać, z/gromadzić coś (np. wartościowego, dot. imponującej kolekcji czegoś)

He **amassed** a fortune.

accumulate [ə'kjʊmjʊ:leɪt] ► zbierać, z/gromadzić coś (np. bezwartościowego)

He **accumulated** undesirable and worthless things.

row [rəʊ] ► wiosłować (dwoma wiosłami lub większą ilością wiosł, płynąc tyłem do kierunku płynięcia)

He **rowed** across the river.

paddle [pædl] ► wiosłować (jednym wiosłem lub większą ilością wiosł, płynąc przodem do kierunku płynięcia)

He **paddled** across the river.

explain [ɪks'pleɪn] (**sth to sb**) ► wyjaśnić/wyjaśniać, objaśnić/objaśniać coś komuś (uczynić coś zrozumiałym)

He **explained** the problem to us.

clarify [klærɪfaɪ] (**sth to sb**) ► wyjaśnić/wyjaśniać, objaśnić/objaśniać coś komuś (roziewając czyjeś wątpliwości)

Please **clarify** your point to us.

elucidate [ɪ'lu:sɪdeɪt] (**sth to sb**) ► wyjaśnić/wyjaśniać, objaśnić/objaśniać coś komuś (za pomocą przykładów, wyczerpujących komentarzy)

They asked him to **elucidate** his theory.

explicate [eksplɪkeɪt] (**sth to sb**) ► szczegółowo/wyczerpująco wyjaśnić/wyjaśniać, objaśnić/objaśniać

coś komuś

They **explicated** the problem to us.

expound [ɪks'paʊnd] (**sth to sb**) ► wyjaśnić/wyjaśniać, objaśnić/objaśniać coś komuś (w sposób naukowy, np. filozofię, doktrynę, Biblię itp.)

They **expounded** the doctrine of free will.

impress [ɪm'pres] ► zrobić na kimś wrażenie

Their performance **impressed** me.

dazzle [dæzl] ► zrobić na kimś ogromne, piorunujące wrażenie

Their performance **dazzled** me.

astound [ə'staʊnd] ► mocno zaskoczyć (zwykle czymś szokującym)

They were too **astounded** to respond.

astonish [ə'stɒnɪʃ] ► 1.zdumiewać, zdziwić, mocno zaskoczyć kogoś (zwykle czymś niewiarygodnym)
2.zdumiewać/zdziwić i wywołać w kimś poczucie wstydu

The discovery **astonished** us. I **was astonished** by my own stupidity.

bewilder [bi'wɪldə] ► zdumiewać, oszołomić/oszołamiać kogoś (zwykle czymś niewiarygodnym)

The immense size of the place **bewilders** me.

amaze [ə'meɪz] ► zdumiewać, zdziwić kogoś (zwykle czymś niespodziewanym, nieoczekiwanym)

There is no need to be **amazed** or mystified by night demons.

mystify [mɪ'stɪfaɪ] ► zdziwić kogoś (zwykle czymś niezrozumiałym, niedającym się racjonalnie wyjaśnić)

There is no need to be amazed or **mystified** by night demons.

flabbergast [flæbə'gɑ:st] ► zdziwić i przerazić kogoś

His anger **flabbergasts** me.

stun [stʌn] ► mocno zaskoczyć lub z/szokować kogoś

They were **stunned** by the news.

take aback [teɪk ə'bæk] ► zaskoczyć lub z/szokować kogoś (czymś negatywnym)

They **were taken aback** by the hostile reaction.

experience [ɪks'pɪəriəns] ► doświadczyć/doświadczać, zaznać czegoś (pożądanego lub niepożądanego)

They **experienced** unhappiness.

They **experienced** much success.

undergo [ʌndə'gəʊ] ► doświadczyć/doświadczać, zaznać czegoś (niepożądanego, trudnego do zniesienia, np. cierpienia, złego traktowania itp.)

They **underwent** suffering.

grumble [grʌmbəl], **grouch** [graʊtʃ] (**to sb about/over sth**) ► narzekać, zrzędzić na kogoś, coś (będąc w złym humorze)

He **grumbles** about the food constantly, but has yet to learn to cook.

There's not a lot to **grouch** about.

complain [kəm'pleɪn], **beef** [bi:f] (**to sb about/over sth**) ► narzekać na kogoś, coś (wyrażać niezadowolenie z kogoś, czegoś)

He **was** always **complaining** about the noise made by his neighbours.

He **was beefing** about how the recession was killing the business.

whinge [wɪndʒ] (**to sb about/over sth**) ► narzekać, biadolić (w denerwujący, uporczywy sposób)

He **was** always **whinging** about the noise made by his neighbours.

whine [waɪn] (**to sb about/over sth**) ► biadolić, utyskiwać na kogoś, coś (w głośny, denerwujący sposób)

She began to **whine** about how hard she had been forced to work.

Wydawnictwo
DIF